

Wie kan je helpen?

Besef dat de **allereerste stap** tot het oplossen van een relatie- of bedrijfsprobleem steeds is dat je het probleem aankaart bij je partner om daarna hopelijk een gesprek te kunnen aangaan.

Misschien heb je wel het gevoel dat je niet weet **hoe** je dit gesprek met je partner moet opstarten, als jullie niet gewoon zijn op deze manier met elkaar te communiceren.

Indien je graag **hulp, begeleiding** of **bemiddeling** hebt bij het zetten van deze stap, dan kan je een beroep doen op:

- een **familieid of vriend**, die jou en je partner kent en met jullie aan tafel kan gaan zitten. Hou er wel rekening mee dat deze persoon misschien niet alle nodige vaardigheden heeft, zelf sterk betrokken en daarom misschien niet onpartijdig is.
- een **relatietherapeut**, die gespecialiseerd is in dit soort van bemiddeling en ondersteuning. Een gesprek zal misschien niet meteen alles oplossen. Als jullie beiden **bereid zijn** om naar een oplossing te zoeken, zal dit wel een stap in de goede richting zijn.

Wanneer er sprake is van **partnergeweld**, raden we je aan, of je nu dader of slachtoffer bent, snel hulp te zoeken, ter bescherming van je gezin.

Voor informatie over relatiebemiddeling raden we je aan contact op te nemen met het **CAW** (Centrum Algemeen Welzijn) bij jou in de buurt.

www.caw.be

(ook voor informatie over partnergeweld)

Getuigenissen

“Tussen mijn man en mezelf zijn er steeds meer moeilijkheden. We hebben zo'n verschillend beeld over de toekomst. Ik wil meer tijd voor ons gezin en voor ontspanning, maar voor hem komt het bedrijf steeds eerst. Ik voel me onbegrepen en gevangen. Hoe moet het verder met ons?”

Annie, 42 jaar

“Ik heb het gevoel dat er geen communicatie meer is in ons huwelijk. Ieder zit in zijn routine, zonder dat we iets bespreken over onszelf of het bedrijf: de kinderen, de toestand van de dieren en de financiën, de toekomst en onze plannen.”

Sonja, 52 jaar

“Mijn verloofde is niet afkomstig uit de sector. Haar ouders zijn geen landbouwers en zijzelf werkt als verpleegster. Ze wil dit blijven doen, ook na ons huwelijk. Ik begrijp haar, maar voor mij is dat niet gemakkelijk. Ook mijn ouders zijn niet akkoord: een boerin hoort thuis op haar bedrijf, zeggen ze.”

Toon, 26 jaar

Vzw Boeren op een Kruispunt is een initiatief

VU: Dirk Lips, voorzitter Boeren op een Kruispunt vzw

Een succesvolle relatie: voorwaarde voor een succesvol bedrijfsleven

Boeren op een Kruispunt vzw
0800/99 138
www.boerenopeenkruispunt.be

Wat is een goede relatie?

Mensen streven vaak naar de perfecte partner en de perfecte relatie. Maar bestaan deze wel? En wanneer kan je spreken van een goede relatie... of hebben we het misschien beter over of een relatie **goed genoeg** is?

Uiteindelijk bepaal jij zelf of je jouw relatie goed vindt. Een vraag, die je jezelf kan stellen, is: krijg ik genoeg terug van deze relatie in vergelijking met hetgeen ik erin investeer? Wegen steun, plezier, begrip en intimiteit op tegen pijn, kwaadheid, onbegrip en ergernissen?

Je kan beter niet streven naar de volmaakte relatie, maar wel naar een relatie die **de moeite waard is!**

Samen leven, samen werken

Eigen aan de **land- en tuinbouwsector** is dat partners niet alleen samen leven, wonen en kinderen opvoeden, maar daarnaast ook vaak samen werken, een bedrijf uitbaten, ondernemers zijn.

Een moderne relatie veronderstelt **gelijkwaardigheid** tussen de partners: man en vrouw moeten beiden kunnen beslissen over hun leven en hun bedrijf. Toch betekent gelijkwaardigheid niet hetzelfde als **gelijkaardigheid**: partners zijn en denken vaak niet hetzelfde, ze verschillen.

Daarom is je situatie misschien soms moeilijk: je hebt naast een **intieme relatie** ook een **zakelijke relatie** met je partner. Bovendien moet je er dan ook nog in slagen met hem of haar tot een gezamenlijke visie en richting te komen: over jullie leven en jullie bedrijf.

De sleutel tot succes?

Waarom het ene huwelijk 'slaagt' en het andere niet, lijkt soms enkel van het toeval af te hangen.

De succesfactoren voor een relatie lijken niet te bestaan, behalve dan misschien 'elkaar heel graag zien'.

Toch zijn er een aantal '**sleutels**' die de kans op een gelukkige relatie vergroten:

- **Zelfstandigheid**: partners, die kunnen opkomen voor hetgeen ze belangrijk vinden en elk hun eigen domeinen en verantwoordelijkheden hebben binnen hun leven (als koppel en als individu), hun gezin en bedrijf, zullen zich gelukkiger voelen.
- **Communicatie**: openheid, eerlijkheid, met elkaar kunnen praten over het gezin en het bedrijf, en de toekomst ervan is fundamenteel.
- **Conflictoplossing**: tijdens onze opvoeding hebben de meesten van ons geleerd dat conflicten slecht zijn, niet mogen. Toch kunnen conflicten een basis voor verbetering zijn, op voorwaarde dat er iets mee gedaan wordt! Conflicten en spanningen houden ook steeds leerkansen in. Op die manier zijn ze een basis voor verbetering. Probeer eerst samen de problemen grondig te ontrafelen, ook de onderliggende en minder voor de hand liggende elementen ervan. Daarna kan je op zoek naar oplossingen en kan je samen de overweging maken. Op die manier kan je onderbouwd kiezen voor een oplossing 'op maat'.
- **Inzet**: een relatie zal pas slagen als beide partners er zich voor willen inzetten. Zolang mensen 'verliefd' zijn, is inzet niet nodig, dan gaat het vanzelf. Het is pas als de verliefdheid voorbij is dat man en vrouw bereid moeten zijn om inspanningen te leveren voor elkaar en hun relatie.

De link met je bedrijf

Vzw Boeren op een Kruispunt komt regelmatig in contact met bedrijven, die er slecht voor staan. Vaak merken we dat in deze bedrijven de **communicatie** tussen man en vrouw stil ligt.

De relatieproblemen zijn het gevolg van de moeilijke toestand op het bedrijf, denk je dan misschien. Volgens ons gaat het echter meestal om een **wisselwerking**.

Slechte communicatie maakt het mogelijk dat de toestand op het bedrijf steeds verslechtert, dat oplossingen minder voor de hand liggen, dat er geen knopen doorgehakt worden en dat zowel man als vrouw sterker lijden onder de moeilijke situatie.

De partnerrelatie tijdens ingrijpende gebeurtenissen

"Door het faillissement van het bedrijf is het koppel dichter bij elkaar gekomen."

"Door de dood van hun kind zijn ze uit elkaar gegroeid."

Dit soort uitspraken maken duidelijk welke gevolgen een ingrijpende gebeurtenis kan hebben op de partnerrelatie. Het is niet omdat man en vrouw hetzelfde drama meemaken, dat ze er op dezelfde manier op reageren. Hun **reacties** kunnen sterk verschillen. De ene kan nood hebben aan veel steun, de andere aan extra werk om z'n gedachten te verzetten.

Het **gevaar** bestaat dat beide partners elkaar alleen maar gaan versterken in hun tegengestelde manier om met het trauma om te gaan en steeds verder uit elkaar zullen groeien.

Blijven praten over wat je voelt en waaraan je nood hebt, is dus de boodschap.